

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΔΙΑΣΚΕΨΗ
«ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ»
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΕΤΟΣ 2016 ΕΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑΣ
(ΛΑΓΟΝΗΣΙ 20 ΜΑΪΟΥ 2016)**

**«ΤΟ ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ»**

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ ! ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Όλο και περισσότεροι επισκέπτες, ημεδαποί και αλλοδαποί, ομόδοξοι, ετερόδοξοι αλλά και *αλλόθρησκοι αναζητούν μοναστικά καθιδρύματα*, ιερούς τόπους αγιασμένους, μυρωμένους από την προσευχή και τη ζωή των Αγίων, μνημεία που μαρτυρούν την παρουσία του Θεού στον κόσμο και την ευσέβεια των προγόνων μας, όπως αυτή εκφράστηκε δια μέσου των αιώνων και παραδόθηκε ανόθευτη και ακέραη σε όλους εμάς τους επιγενομένους.

Πολλοί απ' αυτούς τους επισκέπτες της φιλόξενης πατρίδας μας σχηματίζουν μια πορεία θεο-προσευχομένων ανθρώπων που αναζητούν να γεμίσουν και να κορέσουν την υπαρξιακή τους πείνα και δίψα. Με την πάροδο των αιώνων, οι άνθρωποι του Θεού, κληρικοί, μοναχοί και λαϊκοί, οι οποίοι διήνυσαν τη ζωή τους με την άσκηση, την προσευχή και την έμπρακτη εφαρμογή του Ευαγγελίου και με τη μελέτη, την τέχνη, το «*εργόχειρό*» τους, παρήγαγαν ένα πολιτισμό που υπερβαίνει το πρόσκαιρο του αιώνας τούτου. Έναν πολιτισμό, που χαρακτηρίζεται ως το απαύγασμα της πνευματικότητας της Χριστιανικής Λατρείας μας, που αναφέρεται περισσότερο στην «*άνω πόλιν*», την «*μέλλουσαν*», και εκφράζει την ευμορφία, την αρμονία και τη λαμπρότητά της!

Στοιχεία εκφράσεως του υπερκόσμιου αυτού πολιτισμού και δείγματα της ορθοδόξου κατανόησεως περί της ζωής, είναι οι Ι. Ναοί, οι Ι. Μονές, τα Ι. Λείψανα των Αγίων μας, τα εξωκλήσια, τα προσκυνητάρια, τα καθίσματα, οι Ι. Εικόνες, τα Λειτουργικά βιβλία και σκεύη, τα Ι άμφια και τα κειμήλια. Λαμπρό δείγμα αυτής της φιλοκαλίας είναι /όλα τα προσκυνήματα της Ελλάδας με το Άγιο Όρος και τα Μετέωρα ως την, ακρόπολη της Ορθοδοξίας. Είναι λοιπόν μεγάλη η ευθύνη που φέρουμε στους ώμους μας ως κληρονόμοι αυτής της *μεγάλης εκκλησιαστικής – πολιτιστικής κληρονομιάς*. Έχουμε καθήκον ως θεματοφύλακες των ιερών και των οσίων του Γένους μας αφ' ενός να τα διαφυλάξουμε από παραχαράξεις, αλλοτριώσεις, εκκοσμικεύσεις, εκπτώσεις, συγκρητισμούς, αφ' ετέρου να αγωνισθούμε όλοι μαζί από κοινού, ώστε να δώσουμε τη μαρτυρία της πατρογονικής μας ευσέβειας σε καθέναν που ζητά να

πληροφορηθεί γι' αυτήν. «Υποχρέωσις ἱερά τῆς Ἐκκλησίας τυγχάνει ἡ ἐπιμελημένη διαφύλαξις καὶ ἐξασφάλισις τῶν στοιχείων τῆς *Τεράς Παραδόσεως* καὶ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς ἡμῶν» αναφέρει σε σχετική ομιλία του ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος. Και συνεχίζει: «Οὐχὶ δέ μόνον ἡ διαφύλαξις καὶ ἐξασφάλισις αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ προβολὴ αὐτῶν πρὸς τε τοὺς ἡμετέρους καὶ πρὸς τοὺς θύραθεν. Πρὸς τοὺς ἡμετέρους μὲν, πρὸς γνῶσιν καὶ μάθησιν καὶ κίνησιν πρὸς μείζονα εὐλάβειαν καὶ θερμότερον ζῆλον, πρὸς βίωσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ φιλοτίμησιν ὅπως συνεχίσουν ἀνταξίως τὴν παράδοσιν τῶν πατέρων καὶ προπατόρων ἡμῶν. Πρὸς τοὺς θύραθεν δέ, πρὸς πληροφόρησιν καὶ κίνησιν τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτῶν περὶ τὰ ἡμέτερα, ἐνίστε δέ καὶ διὰ νὰ χρησιμεύσουν - ὡς στοιχεῖα ὑψηλοῦ πολιτισμοῦ - ὡς οἰονεὶ ἱεραποστολικαὶ γέφυραι πρὸς αὐτούς... Πρὸς πνευματικὴν μὲν ὠφέλειαν πάντων, ψυχικὴν δέ, επιπροσθέτως, τῶν ἐν εἰλικρινεῖα ἀναζητούντων τὰς ρίζας τῆς ἀρχαίας χριστιανικῆς παραδόσεως, τὰς πηγὰς τοῦ λάλου καὶ ζῶντος ὕδατος, ἵνα ἐν αὐταῖς κορέσῳσιν τὴν δίψαν τῶν ψυχῶν αὐτῶν.»

Όλοι οι Ἕλληνες που ἔχουν ἔντονα τα ζῶπυρα της φιλογένειας ἀλλὰ καὶ ὅλοι οι χριστιανοὶ πιστεύουν ὅτι τα χριστιανικὰ προσκυνήματα αποτελοῦν παγκόσμια κληρονομιά, καταδεικνύουν τὴν προσφορὰ του χριστιανισμοῦ στὴν ἀνθρωπότητα στὴν ἱστορία, τὴν τέχνη καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς. Πιστεύουμε ὅτι ἡ επαφή, ἡ μυστικὴ ἐπικοινωνία του επισκέπτη με τὰ Ἱ. Προσκυνηματικὰ μνημεῖα παρέχει πρόταση ποιότητας ζωῆς, ἀνοίγει τὸν ὁρίζοντα τῆς αἰωνιότητος, ἐνισχύει στὶς δοκιμασίαι, ἐμπνέει, στηρίζει, ἐμψυχώνει ἰδιαίτερα στὶς ἡμέρες αὐτῆς τῆς σύγχυσης καὶ τῆς οικονομικῆς καὶ ἠθικῆς κρίσης καὶ ἀβεβαιότητος παντοῦ καὶ ὄχι μόνον στὴν Ελλάδα.

Αὐτῆς τῆς ζωηφόρου σταθερῆς ἐκφράζονται τα ἐκτιθέμενα στα μοναστήρια στὶς ἐκκλησίαι καὶ προσκυνήματα τα κειμηλιαρχεῖα ἱερά ἀναθήματα, εἰκόνες, χειρόγραφα καὶ λοιπά, τα ὁποῖα ἀνάγουν τὸν εἰλικρινῆ ἀναζητητὴ «εἰς ὕψος **νοητόν**», ἀπὸ το ὁποῖο θὰ μπορέσει νὰ διακρίνει τὸ «**ἀπόθετον κάλλος**» τῆς ὀρθοδόξου παραδόσεως, μίας παραδόσεως που ζεῖ συνεχῶς ὅπως καὶ τώρα τὴν πᾶσχάλιο περίοδο καὶ υπερβαίνει ἀκόμη καὶ τὸν θάνατο, φωτίζει τα σύμπαντα καὶ ἀνυψώνει τὴν οἰκουμένη «**εἰς καινότητα ζωῆς!**». Αἰσθανόμαστε ὅτι ἡ εὐθύνη ὅλων ἡμῶν των κληρικῶν, του ἱεροῦ Καταλόγου, του μοναχικοῦ δολίχου, ὅλων των ἐργαζομένων στὴν Ἐκκλησία εἶναι μεγάλη. Εἴμαστε διάκονοι αὐτοῦ του χρέους, ὄχι τῆς συντήρησης ἢ τῆς πώλησης τουριστικῶν προϊόντων, ὅπως τὴν ἐννοεῖ ὁ κόσμος, **γιατί δὲν εἴμαστε μουσειοφύλακες**, ἀλλὰ λειτουργοὶ του Μυστηρίου τῆς Θ. Ἐπιφανείας. **Μουσεῖα στὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία δὲν ὑπάρχουν.** Ὅτι ἀποθησαυρίζεται σ' αὐτὴν διαφυλάσσεται ὅπως τα ἅγια λείψανα, τιμάται, προβάλλεται, εἶναι φορέας αγιασμοῦ καὶ πνευματικότητος.

Όταν παύσουν νὰ λειτουργοῦν αὐτὰ τα σεβάσματα τῆς Ὄρθοδόξου Χριστιανικῆς Πίστεώς μας ὡς σεβάσματα, τότε θὰ γίνουν ἀρχαιολογικοὶ χώροι.

Δεν θα μαρτυρούν τίποτε απ' αυτά που εκφράζουν τώρα με τη λειτουργική ζωή τους. Αυτό πρέπει να το καταλάβουμε όλοι, και οι συμμετέχοντες σήμερα στην διάσκεψη αυτή Έλληνες και Ρώσοι ομόδοξοι, και να μας διευκολύνετε στο σωστό έργο της αναδείξεως και προβολής των.

Αγαπητοί μου,

Ο θρησκευτικός προσκυνηματικός μας πλούτος δεν περιορίζεται μόνο στους πνευματικούς θησαυρούς του παρελθόντος. Συνίσταται και στην παρουσία, την πνευματική ακτινοβολία σύγχρονων αγιασμένων μορφών, που επανδρώνουν και λειτουργούν τα ιερά μας προσκυνήματα στην ανάδειξη και νέων ιερών τόπων και προσώπων της Χάριτος του Παναγίου Πνεύματος. Τα πρόσωπα αυτά όπως των οσίων Παισίου, Πορφυρίου, Εφραίμ του νέου και Βησσαρίωνος κ.λ.π., γίνονται πόλος έλξης προς όλους εκείνους τους προσκυνητές που αναζητούν μαζί με την ξεκούραση του σώματος την ουσιαστική αναψυχή, και που κουρασμένοι από το βάρος των βιοτικών αναγκών και ευθυνών ψάχνουν τόπους και χώρους γνήσιας ενέργειας του Αγ. Πνεύματος. Είναι οι ιεροί τόποι τα ιερά πρόσωπα που αναπαύουν τις ψυχές μας, και εμπνέουν για επικοινωνία και προσευχή, για κάθαρση και εξομολόγηση, αλλά και επικοινωνία με τον διάλογο της αγάπης με τον Θεό και την Εκκλησία Του, Και η ενέργεια και τα χαρίσματα του Παρακλήτου που πλούσια εκχέονται από τους Ι. Τόπους προς κάθε άνθρωπο ξεχωριστά δωρίζουν την πολυπόθητη ειρήνη και αγαλλίαση της ψυχής και του σώματος.

Θέλω να επισημάνω με έμφαση εδώ σε όλους τους υπεύθυνους φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την διαφήμιση μα την ανάδειξη και με την προβολή και υλοποίηση δρόμων προσκυνημάτων ότι από τη σκέψη του εύκολου κέρδους ή της με μανία αυξήσεως τουριστών είναι έντονος ο κίνδυνος εμπορευματοποίησης της πίστεως και των σεβασμάτων της και από την ίδια την Εκκλησία. Όσο και αν η φιλοξενία είναι μεγάλη αρετή και αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της χριστιανικής ταυτότητας, δεν πρέπει υπό το πρόσχημα της φιλοξενίας ή μάλλον του κέρδους να οδηγηθούμε σε **απνευμάτιστες υποδοχές και συμπεριφορές.**

Ο υπερβολικός αριθμός επισκεπτών σε ένα Ι. Ναό, σε ένα Ι. Μοναστήρι, σε ένα Ι. Προσκύνημα μπορεί να επιφέρει σοβαρή φθορά και αλλοίωση όχι μόνο των υλικών στοιχείων **αλλά και κυρίως του ήθους και των ανθρώπων που διακονούν ή εγκαταβιούν εκεί. Υπάρχει σε πολλούς χώρους κίνδυνος ερημοποίησης.** Στα μοναστήρια ιδιαίτερα που συγκεντρώνουν πολύ κόσμο, πολλές φορές **ολόκληρες αδελφότητες φεύγουν αναζητώντας ησυχαστικό κάθισμα.** Απαιτείται λοιπόν απόλυτος σεβασμός στο πρόγραμμα, στην τάξη, στις ακολουθίες, στους κανόνες της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Όχι να τα δίδουμε όλα, για να εισπράττουμε από τα εκθετήρια ειδών ευλαβείας. Απαιτείται μεγάλη προσοχή.

Βεβαίως αποτελούν τα Ι. Μνημεία της πατρίδας μας σημαντικούς πόρους του εθνικού εισοδήματος και προσφορά θέσεων εργασίας, επίσης συμβάλλουν στην ανάπτυξη και την ευημερία κάθε τόπου και γωνίας της χώρας. Όμως, η εμπορευματοποίηση της πίστης, η έλλειψη θεολογικού και εκκλησιαστικού φρονήματος, η κόπωση των διακονούντων στους ιερούς αυτούς τόπους, λόγω του πλήθους των προσερχομένων, είναι πειρασμοί, τούς οποίους πρέπει είτε μας αρέσει είτε δεν μας αρέσει να αντιμετωπίσουμε όλοι, **με σύνεση και διάκριση**, τόσο οι εκασταχού Ποιμένες και Επίσκοποι της Εκκλησίας, οι κληρικοί και μοναχοί, ο Επιτελικός Οργανισμός της Ιεράς Συνόδου, οι Εκπρόσωποι μας σε κάθε Ι. Μητρόπολη της Εκκλησίας της Ελλάδος όσο και όλοι εσείς οι υπεύθυνοι Έλληνες και Ρώσοι για τον τουρισμό, Κρατικοί και Δημόσιοι ή Ιδιωτικοί επαγγελματικοί φορείς. Εάν δεν τηρούνται οι πνευματικοί νόμοι και αυστηροί κανόνες αυτά τα ι. μνημεία, τα ι. σεβάσματα της πίστεώς μας, μπορούν να σκανδαλίσουν και να επιφέρουν αρνητικά αποτελέσματα στους επισκέπτες. Και έχουμε τέτοια δείγματα και πολλές διαμαρτυρίες και από Έλληνες και από Ρώσους, και από Ορθόδοξους και από αλλόδοξους και στην Ελλάδα και στη Ρωσία και γενικότερα.

Αγαπητοί μου,

Ήθελα, ως Γραμματέας του Συνοδικού Γραφείου των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων της Εκκλησίας της Ελλάδος τα τελευταία δώδεκα χρόνια να σας μεταφέρω την εμπειρία μου γύρω από το πολύ σημαντικό θέμα το οποίο κληθήκαμε για να εξετάσουμε και να συζητούμε αφού, ως Εκκλησία έχουμε ήδη έλθει προ πολλού αντιμέτωποι με τις προκλήσεις του Προσκυνηματικού - Θρησκευτικού - Πολιτιστικού Τουρισμού και έχουμε ήδη προχωρήσει, όπως όλοι γνωρίζουν σε στοχευμένες δράσεις και ενέργειες. Η Ελλάδα όλη, κοσμεείται, από τη μία άκρη της ως την άλλη από ένα αμέτρητο πλήθος Ιερών Ναών της προβυζαντινής της βυζαντινής, της μεταβυζαντινής και των λοιπών περιόδων, από ένα πλήθος Ιερών Μονών, καστρομοναστηρίων, παρεκκλησίων και εξωκκλησίων, εικονογραφημένων, ευπρεπισμένων με απaráμιλλα ξυλόγλυπτα τέμπλα, με θαυμάσιες εικόνες βυζαντινής και όχι μόνο τέχνης, στους οποίους ο βαθύτατα πιστός ελληνικός λαός μαζί με όλους τους άλλους ομοδόξους προσκυνητές αναπέμπει αιώνες τώρα τις προσευχές του προς τον Θεό. Αυτά τα ι. μνημεία, τα ι. σεβάσματα έχουν συντελέσει, στη δημιουργία μίας λαμπρής λειτουργικής χριστιανικής παράδοσης, απαύγασμα της οποίας είναι τα ήθη και τα έθιμα του ελληνικού λαού που όλα είναι ζυμωμένα με την πίστη των προγόνων και πατέρων μας.

Η Ελλάδα δέχεται και ευχόμαστε να αυξηθεί ακόμα πιο πολύ, πλημμυρίδα επισκεπτών κάθε χρόνο απ' όλο τον κόσμο και αυτό το γεγονός ώθησε την Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος να συστήσει από του έτους 2001 Συνοδική Επιτροπή επί των Προσκυνηματικών Περιηγήσεων. Στόχος της

Επιτροπής είναι να δημιουργηθούν κατάλληλες προϋποθέσεις προσέγγισης και γνωριμίας των ανθρώπων με τους ιερούς τόπους και προς την κατεύθυνση αυτή ενδεικτικά αναφέρουμε τα Συνέδρια και τις Ημερίδες που πραγματοποιούνται ετησίως και στα οποία συμμετέχουν οι τουριστικοί φορείς της χώρας, ξενοδόχοι, ταξιδιωτικοί πράκτορες και οι επαγγελματίες ξεναγοί.

Όλες οι Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος καταβάλλουν συντονισμένες προσπάθειες για την ανάδειξη, συντήρηση και προβολή των Ι. Μονών, Προσκυνημάτων και Μνημείων του ελλαδικού χώρου. Προβαίνουν σε έντυπες και ηλεκτρονικές εκδόσεις, με την συνεργασία διακεκριμένων επιστημόνων (ιστορικών, αρχιτεκτόνων, θεολόγων, βυζαντινολόγων κ.α.). Φροντίζουν ακόμη έντυπο υλικό να διανέμεται παντού, για να ενημερώνονται οι επισκέπτες για την εκκλησιαστική μας ιστορία, τις ιερές ακολουθίες και να διευκολύνεται η πρόσβασή τους σε αυτά με ειδικούς χάρτες. (ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ-ΒΗΜΑΤΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ - ΕΝΤΥΠΟ Ε.Ο.Τ. C.D.)

Αγαπητοί μου,

Σήμερα που η οικονομική κρίση και η ποικίλη κρίση, προκαλεί στους ανθρώπους επαγγελματική και προσωπική ανασφάλεια, η Εκκλησία στην Ελλάδα έχει μεγαλύτερη την υποχρέωση να επιδεικνύει το ενδιαφέρον της, τη μέριμνά της πάνω σε προβλήματα και τάσεις του σύγχρονου ανθρώπου, να ανοίγει τα μονοπάτια της ψυχής του, του ανθρώπου ο οποίος, όπως παρατηρούμε, στρέφεται πλέον στην πνευματική αναζήτηση, που θα τον οδηγήσει σε μια ποιότητα, περίσσεια πνευματικής πορείας και ζωής. Πολλά έχουμε αναθεωρήσει τον τελευταίο καιρό μ' αυτά που βιώνουμε.

Η ιστορική πορεία της Εκκλησίας αποδεικνύει ότι *προσλαμβάνει και εξαγιάζει τα στοιχεία, της κρίσης του κόσμου, εξαγοράζει τον καιρόν*. Η Εκκλησία δεν φοβάται τις κρίσεις. Τα μέλη της Εκκλησίας είναι πολίτες του κόσμου, της Οικουμένης Ο κάθε πιστός γίνεται συνεργός, δημιουργός ενός πολιτισμού με όλο τον πλούτο και την ποικιλία του. Η αλληλοπεριχώρηση στους πολιτισμούς είναι ευλογία, συντελεί στην πρόοδο των κοινωνιών, στην ενότητά τους και ανοίγει διάπλατα τους ιεραποστολικούς ορίζοντες της Εκκλησίας μας. Οι Προσκυνηματικές Περιηγήσεις ή άλλως ο Προσκυνηματικός Τουρισμός πιστεύουμε ακράδαντα ότι αποτελεί ένα στοιχείο ενότητας και κοινωνίας των ανθρώπων, ανάδειξης του ανθρωπίνου προσώπου. Να ευχαριστούμε τους επισκέπτες που έρχονται στα θρησκευτικά μας μνημεία, που είναι προσκυνητές και της Εκκλησίας μας. Αποτελούν, προκλήσεις και προσκλήσεις, ευλογία Θεού για ιεραποστολική μαρτυρία.

Πιστεύω ότι η Ελλάδα ολόκληρη μπορεί να γίνει κέντρο ιεραποστολικής ζωής και κοινωνίας και μέσω του τουριστικού τομέα της. **Η Ορθοδοξία είναι ο πολιτισμός της ψυχής μας**. Ο Προσκυνηματικός Τουρισμός για την Ελλάδα, την αγαπημένη μας Πατρίδα, που βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι ηπείρων και

πολιτισμών, είναι μία πρόκληση με πολλές παραμέτρους. Μπορεί να συντελέσει, κατά το μέτρο του δυνατού στην υπέρβαση της οικονομικής κρίσεως. **Κυρίως παρέχει μία πρόταση ζωής στο σύγχρονο άνθρωπο, μια πρόταση η οποία στηρίζεται στις αληθινές αξίες του χριστιανικού πνεύματος, την πίστη, την αγάπη, την αλληλεγγύη και την ελπίδα.** Και αυτά τα έχει ανάγκη ο κόσμος ο οποίος καταφεύγει στην Εκκλησία, και την εμπιστεύεται. Οι ετερόδοξοι ακόμη και οι αλλόθρησκοι θαυμάζουν, συγκινούνται από όσα βλέπουν και παρατηρούν στα ιερά σεβάσματα της Πατρίδος μας. Πόσοι έχουν γίνει φιλορθόδοξοι και Φιλέλληνες. Πόσοι έρχονται και ξανάρχονται. Ιδού η ευθύνη μας!

Η Εκκλησία της Ελλάδος αφού καλωσορίσει και πάλι τους εκλεκτούς επισκέπτες από την Ρωσία και μετόχους της σημερινής Διασκέψεως συγχαίρει και πάλι γι' αυτήν την πρωτοβουλία το Υπουργείο Τουρισμού και τον Ε.Ο.Τ Ελλάδος και κυρίως την Εξοχώτατη Ελληνίδα Υπουργό Τουρισμού κ. Έλενα Κουντουρά (χρόνια πολλά για την ονομαστική εορτή) και τους πολίτιμους συνεργάτες της και δικούς μας συνεργάτες και επευλογεί το έργο μας. Ευχόμαστε ευόδωση των εργασιών της Διασκέψεως.

Αμέσως τώρα, ο Αξίοτιμος κ. Χρήστος Πετρέας Μέλος της Επιτροπής του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων θα εισηγηθεί για 3' το θέμα « **Επιλογές Προσκυνηματικών Περιηγήσεων στην Ελλάδα**» και στη συνέχεια μετά τον κ. Χρήστο Πετρέα για ακόμα για 3 λεπτά ο Αξίοτιμος κ. Βασ. Τζέπρος Μέλος της Επιτροπής του Συνοδικού Γραφείου Προσκυνηματικών Περιηγήσεων θα εισηγηθεί το θέμα «**Απόστολος Παύλος -Ιδρυτής της Εκκλησίας της Ελλάδος- βήματα και σταθμοί του στον Ελλαδικό Χώρο**»